

РЕШЕНИЕ

№ 90

гр. Русе, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Николинка Чокоева

Членове: Татяна Черкезова
 Виржиния К. Караджова

при участието на секретаря Ева Д.а
като разгледа докладваното от Татяна Черкезова Въззивно гражданско дело
№ 20234500500744 по описа за 2023 година

за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е по чл.258 и сл. от ГПК.

„Електроразпределение Север“ АД, със седалище и адрес на управление-
гр.Варна, обжалва Решение № 400/01.04.2022г., постановено по гр.д.№
5088/2021г. по описа на Русенския районен съд, с което е отхвърлен
предявеният от тях срещу В. Б. Д. иск по чл. 422 вр. чл. 124 от ГПК.

Излагат се оплаквания за неправилност на съдебното решение поради
съществено нарушение на процесуалните правила и неправилно приложение
на материалния закон, и противоречие на направените от съда изводи на
събраните по делото доказателства. Иск се въззивният съд да отмени
обжалваното решение и да постанови друго, с което уважи изцяло
предявения иск. Претендира се присъждане на разноски.

Въззиваемият В. Б. Д., чрез пълномощника си адв.Я.П., счита жалбата за
неоснователна, а постановеното от районния съд решение за правилно.
Претендира направените по делото разноски.

Окръжният съд, като взе предвид оплакванията в жалбата, доводите на
страните и обсъди събраните по делото доказателства, намира за установено
следното:

Предявен е положителен установителен иск, по който ищецът цели да
установи, че ответникът му дължи парична сума, представляваща половината
от неплатена електроенергия в размер на 6236,39 лева, за периода 07.11.2016

г.- 13.01.2021 г., и мораторна лихва в размер 98,74 лева, за периода 23.04.2021 г.- 18.06.2021 г., начислена въз основа на проведена корекционна процедура.

Претендираната сума представлява половината от сумата, за която е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК, по ч.гр.д. № 4030/2021 по описа на РРС. Макар заявлението за издаване на Заповед по чл.410 от ГПК да е било срещу двама длъжници - В. Б. Д. и Д Б. К / за по ½ от сумата 12 472,78 лева и лихва 197,49 лева /, такава е издадена за цялата сума само срещу първия длъжник и той е подал в срок възражение за недължимост на сумите.

От фактическа страна по делото е установено следното :

На 13.01.2021г. служители на „Електроразпределение Север“ АД извършили проверка на техническо средство за измерване на електрическа енергия с фабричен № ***, с титуляр на партидата БДН -клиентски №*** и абонатен № ***, за обект, находящ се в гр. Русе, бул. „***

Електромерът бил демонтиран, след като показанията на отделните регистри били записани в съответния протокол: 1.8.1 -004894 кВтч; 1.8.2 - 012802 кВтч; 1 8.3 - 052076 кВтч; 1.8.4 - 013981кВтч; 1.8.0 - 015199 кВтч. Електромерът бил заменен с нов с фабричен № 1127021904370125, с нулеви начални показания по съответни регистри. Демонтираният електромер бил поставен в индивидуална опаковка, запечатана и пломбирана с пломба № 524831. За извършената проверка бил съставен Констативен протокол № 5700465/13.01.2021 г., като проверката била извършена в присъствието на Д Б. К, в качеството ѝ на член на домакинството на клиента.

При извършена метрологична експертиза от БИМ - Главна дирекция Мерки и измервателни уреди, Регионален отдел-Русе било констатирано следното: установена външна намеса в тарифната схема на електромера; установено наличие на преминала енергия на тарифа 3- 052076,220 кВтч и по тарифа 4- 013981,058 кВтч, която не е визуализирана на дисплея. Заключение е, че електромерът съответства на метрологични характеристики и отговаря на изискванията за точност при измерването на електрическа енергия, но не съответства на техническите характеристики. Резултатите от метрологичната експертиза били отразени в КП № 132/05.04.2021 год., въз основа на който “ Електроразпределение Север“ АД изготвило становище от 09.04.2021 г. за начисление на електрическа енергия— за допълнително общо количество енергия в размер 66057 кВтч за периода 07.11.2016 г. - 13.01.2021 г., начислено на основание чл.55 на ПИКЕЕ.

За това количество електроенергия била издадена фактура № 0106599174/12.04.2021 год. на стойност 12 472,78 лева, с вкл. ДДС, със срок за плащане 22.04.2021г.

Титулярът на партидата БДН е починал на 30.12.2020г. и негови законни наследници са ответникът по иска В. Б. Д. и Д Б. К.

Последната на 31.05.2021г. подала до ЕРП Север заявление за достъп и пренос на ел. енергия за обект : гр. Русе, бул.“*** – за съществуващ обект с клиентски №*** и абонатен № ***, за който посочила, че досега бил използван от починалия БДН, като се позовавала на НА за дарение на недвижим

имот от 1989г. Приложила и писмено съгласие от ответника.

Видно от заключението на назначената и приета в хода на първоинстанционното производство съдебна електротехническа експертиза, електромерът е бил годно техническо средство за измерване на доставена електрическа енергия. Извършено било неправомерно претарифиране по отделните му регистри с цел неотчитане в пълен обем на енергията по двата видими регистъра – 1.8.1 и 1.8.2. Неправомерното софтуерно вмешателство довело до пренасочване на показанията от видимите регистри към скритите регистри 1.8.3. и 1.8.4. Претендираната от ответника сума била изчислена въз основа на отчетеното в скритите регистри количество енергия по цени за електрическа енергия по технологични разходи. Не е възможно да се определи с точност началната дата на препрограмирането. Реално отчетената електрическа енергия в трети и четвърти регистър е преминала през електромера, и е в размер на: регистър 3— 52076 и регистър 4— 13981 kWh.

Математически правилно е извършено изчислението на стойностите на определеното задължение за плащане, съобразно утвърдените от КЕВР цени за периода, за който е била извършена корекцията.

При констатирано наличие на натрупана ел. енергия в невизуализирани регистри на СТИ, приложими са Правилата за измерване на количеството електрическа енергия/ ПИКЕЕ /, издадени от КЕВР и обнародвани в ДВ бр. 35 от 30.04.2019 г., в сила от 04.05.2019 г., с които се определят условията и редът за установяване и редът и начините за преизчисляване на количеството ел. енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена ел. енергия или за която има показания в невизуализиран регистър на СТИ. Съгласно чл. 55 ал. 1 и ал. 2 от ПИКЕЕ, когато се установи, че са налице измерени количества ел. енергия в невизуализирани регистри на СТИ, операторът на съответната мрежа начислява измереното след монтажа на СТИ количество ел. енергия в тези регистри. От редакцията на разпоредбата следва извод, че за извършване на начисляването по нея не се изисква виновно поведение на потребителя. Освен това в случая е установено, че количеството електрическа енергия, отчетено в невизуализираните два регистъра е преминало през електромера и реално е доставена на абоната. Преизчисляването в посочената хипотеза се извършва въз основа на метрологична проверка и констативен протокол, съставен по реда на чл. 49 от ПИКЕЕ, в случая съставен от оператора на мрежата в отсъствие на ползвателя / починал към датата на проверката /, но в присъствие на член на домакинството, който го е подписал - един от двамата наследници на починалия абонат.

Съгласно чл. 56 ал. 1 и ал. 2 от ПИКЕЕ , при преизчисляване на количества ел. енергия по реда на раздел IX операторът на електроразпределителната мрежа предоставя на ползвателя на мрежата фактура и справка за преизчислените количества ел. енергия, както и информация за дължимата сума за мрежови услуги /с изключение на цена на достъп до електроразпределителната мрежа, формирана на база на предоставена мощност/ и за "задължения към обществото", а ползвателят на мрежата заплаща на оператора на съответната мрежа дължимата сума,

определена от оператора. Преизчислените количества ел. енергия по ал. 1 се фактурират по действащата за периода на преизчисляването прогнозна пазарна цена на ел. енергия за покриване на технологичните разходи, определена от КЕВР на съответния мрежови оператор. В конкретния случай дружеството – оператор на електроразпределителната мрежа е действало в съответствие с посочения в ПИКЕЕ ред и начин за преизчисляване на ел. енергия, за която има измерени показания в невизуализирани регистри на СТИ.

Уредбата в чл. 55 от ПИКЕЕ е в рамките на законовата делегация и не противоречи на нормативен акт от по-висока степен, включително не противоречи на общото правило, че за доставена на потребителя електроенергия се заплаща цена /чл. 183, чл. 200 ЗЗД/, която цена съгласно действащия ЗЕ е регулирана от държавен орган. Регулация в съответната насока съдържа и чл. 56 ал. 3 от ПИКЕЕ по отношение преизчисленията, които ищецът извършва като оператор на съответната мрежа, както и прякото им заплащане от ползвателя /чл. 56, ал. 2 ПИКЕЕ/.

При така установените факти искът за установяване съществуването на претендираното от ответника задължение е основателен. Когато е установено точното количество на потребената, но незаплатена ел. енергия, възникването на задължението не може да бъде отречено. Без значение е обстоятелството, че не може да се установи кога е станала външната софтуерна намеса, тъй като за целия претендиран период не е имало промяна на абоната. За него, а след смъртта му – съответно за наследниците му, е възникнало задължение да платят доставената енергия, за което не е установено да е погасено чрез някой от предвидените в закона погасителни способи.

Поради това искът за установяване съществуването на правото за получаване на цената на тази енергия като основателен следва да се уважи, като се съобрази периодът, за който задължението е погасено по давност, каквото възражение е направено от ответника. Вземането е погасено по давност за периода 07.11.2016г. - 20.07.2018г., тъй като се касае за периодично вземане, за което се прилага 3-годишна давност по чл. 111б. "в" от ЗЗД, при съобразяване с обстоятелството, че заявлението за издаване на Заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК, прекъсващо давността, е депозирано на 20.07.2021г.

Стойността на начисленото количество електроенергия за частта от исковия период, която е погасена по давност, се установява от приетите по делото фактура и становище – справка за потребление, в което са дадени по подпериоди начисленото количество електроенергия и цена, правилно изчислени според вещото лице по СЕЕ, поради което съдът и сам би могъл да извърши сбируването им, вкл. при непълен подпериод – въз основа на изчислена дневна цена за него / в този смисъл Решение № 50042 от 12.07.2023 г. на ВКС по гр. д. № 1735/2022 г./ . Така изчислена, за периода, погасен по давност – 01.07.2016г. – 20.07.2018г., потребената общо ел. енергия в обекта е 26 841,05 квтч , на стойност 3857,31 лева без ДДС, съответно 4 628,78 лева с включен ДДС. За тази сума вземането, половината от което е претендирано

от ответника, е недължимо, като погасено по давност.

Или ответникът като наследник на починалия абонат, дължи половината от цената за потребената ел.енергия, съгласно корекцията, за периода от 21.07.2018г. до 13.01.2021г. – общо 7844 лева с ДДС, т.е. 3922 лева с вкл.ДДС, както и мораторна лихва, считано от изтичане на срока за изплащане на задължението, съобразно фактурата и претендирана за периода 23.04.2021г. -18.06.2021г. в размер на 62,20 лева, и законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявление за издаване на Заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК до окончателното изплащане на сумата

По възраженията на ответника съдът намира следното :

Допустим е предявеният срещу ответника иск по чл. 422 вр. чл.124 от ГПК, в рамките на сумата / $\frac{1}{2}$ /, посочено в Заповедта за изпълнение, която поради постъпилото възражение не е и влязла в сила.

Видно от заключението на графологичната експертиза и показанията на св. Д К, последната е подписала Констативен протокол № 5700465/13.01.2021 г., и твърдяната липса на автентичност на документа е оборена. Поради което и въззивната инстанция намира, че в производството пред първата инстанция не е проведено оспорване на протокола на БИМ, по твърдения, че не съдържа верни констатации, като базиран на неавтентичен КП.

С оглед обстоятелството, че още при проверката е участвала Д К – наследник на абоната, и е била уведомена за резултата от проверката, подписала е КП, а впоследствие, след извършената корекционна процедура, с писмено съгласие на другия наследник – ответника, подала заявление да ползва тя ел.енергия в жилището с абонат починалия ѝ баща, съдът намира, че няма допуснати нарушения при уведомяването и ответникът е узнал за резултата от проведената процедура за корекция.

Обстоятелството, че в периода от 17.11.2016г. до настоящия момент ответникът не е живял и не живее на адреса в гр. Русе, бул. „***“ и не е встъпвал в търговски отношения с ищцовото дружество по повод на този обект, не е относимо, доколкото в случая от него се претендира половината от задължение на наследодателя му, ползувател на обекта. В този смисъл няма отношение и чия собственост е жилището.

По възражение за изтекла погасителна давност на вземанията на ищеца съдът се е произнесъл / вж. по – горе /.

Изложеното обуславя отмяна на обжалвания първоинстанционен съдебен акт, с който е отхвърлен предявеният положителен установителен иск с правно основание чл.124 ГПК, и уважаването му, извън периода, за който вземането е погасено по давност / 07.11.2016г. - 20.07.2018г./.

С оглед изхода от спора, ответникът в първоинстанционното производство следва да заплати съответната част, съобразно уважената част от иска, направени от жалбоподателя / ищец в първоинстанционното производство / разноси, както следва :

- в първата инстанция / за д.т., депозит за свидетел и депозит за експертиза/ - 485 лева, и 696 лева адвокатски хонорар,

- за въззивна инстанция – 95 лева разноски / за д.т. 149, 73 лева /и адв.хonorар – по ВГД 365/22г. и ВГД 744/23г. на РОС - 491 лева с ДДС и 711 лева с ДДС,
- пред ВКС – адв.възнаграждение 491 лева с вкл.ДДС
- по ЧГр.д. 4030/21г. на РРС -159 лева разноски, и 32 лева адв.хonorар.

На жалбоподателя в настоящото производство, съобразно с отхвърлената част от иска, се възлагат разноските на ответника по иска, както следва :

-за първа инстанция - 176 лева адв.хonorар, 108 лева деловодни разноски / депозит за експертиза /,

- за въззивната инстанция – по ВГД 365/22 на РОС- 135 лева адв .хonorар, а за ВГД 744/2023г. на РОС не са представени доказателства за сторените в това производство разноски, поради което не се възлагат такива,

- пред ВКС – 8 лева деловодни разноски / д.т./ и 216 лева адв. хonorар,

-по ЧГрД 4030/21г. на РРС – 47 лева адв.хonorар.

Мотивиран така, Окръжният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 400/01.04.2022г., постановено по гр.д.№ 5088/2021г. по описа на Русенския районен съд, в частта, с която е отхвърлен предявеният от "Електроразпределение Север"АД, ЕИК 104518621 срещу В. Б. Д. от гр.Русе иск по чл. 422 вр. чл.124 от ГПК, за периода 21.07.2018г. - 13.01.2021г.,и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от „Електроразпределение Север“АД, ЕИК 104518621 иск по чл. 422 вр. чл.124 от ГПК, че В. Б. Д. от гр.Русе,ул. „ ***, ЕГН *****, дължи на „Електроразпределение Север“АД, ЕИК 104518621, сумата от 3 922 лева с вкл.ДДС, представляваща половината от коригирана цена на консумирана ел.енергия в обект в гр.Русе, ул.“***, за периода 21.07.2018г. - 13.01.2021г., мораторна лихва за периода 23.04.2021г . -18.06.2021г. – 62,20 лева, и законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявление за издаване на Заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК до окончателното изплащане на сумата.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 400/01.04.2022г., постановено по гр.д.№ 5088/2021г. по описа на Русенския районен съд, в частта, с която е отхвърлен предявеният от "Електроразпределение Север"АД, ЕИК 104518621 срещу В. Б. Д. от гр.Русе иск по чл. 422 вр. чл.124 от ГПК, да се признае за установено, че В. Б. Д. от гр.Русе,ул., ***, ЕГН *****, дължи на „Електроразпределение Север“АД, ЕИК 104518621, половината от

стойността на коригирана потребена ел.енергия в обект в гр.Русе, ул.“***”, за периода 01.07.2016г. – 20.07.2018г.

ОСЪЖДА В. Б. Д. от гр.Русе,ул. „***”, ЕГН *****, да заплати на „Електроразпределение Север“АД, ЕИК 104518621 разноси в производството, както следва : в първата инстанция - 1181 лева , за въззивна инстанция – 1297 лева , пред ВКС – 491 лева , по Чгр.д. 4030/21г. на РРС - 191 лева.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Север“АД, ЕИК 104518621 да заплати на В. Б. Д. от гр.Русе,ул. „***”, ЕГН *****, деловодни разноси за производството, както следва : за първа инстанция - 286 лева, за въззивната инстанция – 135 лева , пред ВКС – 224 лева , по Ч.гр.д. 4030/21г. на РРС – 47 лева.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____